

ที่ รง ๐๔๐๑/ว ๗๐๗๑

เรียน รองอธิบดี หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรม
ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง
ผู้อำนวยการกลุ่ม ผู้อำนวยการกลุ่มงาน
ผู้อำนวยการสำนักงาน ผู้อำนวยการสถาบัน
พัฒนาฝีมือแรงงานภาค ผู้อำนวยการ
ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด
ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานกรุงเทพมหานคร
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติเชียงใหม่
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์
และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์สำหรับอุตสาหกรรมบริการสุขภาพ

เพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป
ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดได้ที่คลังความรู้ KM
ในหัวข้อเอกสารเผยแพร่หน้าเว็บไซต์ www.dsd.go.th/secretary

(นายอนรรักษ์ อุโฆษกิจ)

เลขานุการกรม

- ๘ ธ.ค. ๒๕๕๘

สำนักงานเลขาธิการกรม
เลขที่รับ..... ๕๕๑๕
วันที่ - ๘ ธ.ค. ๒๕๕๘
เวลา..... ๑๐.๐๐ น.

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
เลขที่..... ๑๑๓/๓๑
วันที่ - ๘ ธ.ค. ๒๕๕๘
เวลา..... ๐๙.๕๖ น.

สค.

ที่ รง ๐๒๐๙.๕/๗๑๕๕๖

ถึง กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

พร้อมนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน ขอส่งรายงานสรุปผลการเสวนา Morning Talk เรื่อง “อุตสาหกรรมไทยพร้อมหรือไม่ ภายใต้ AEC” รายละเอียดตามหนังสือสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน ที่ รง ๐๒๐๙.๕/๒๓๖๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มาเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการต่อไป

สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน
ศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการแรงงาน
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๓๒ ๑๑๖๐
โทรสาร ๐ ๒๒๓๒ ๑๔๗๕

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน ศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการแรงงาน โทรศัพท์ ๑๑๖๐

ที่ รง ๐๒๐๙.๕/๒๓๖๖

วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานสรุปผลการเสวนา Morning Talk เรื่อง “อุตสาหกรรมไทยพร้อมหรือไม่ ภายใต้ AEC” ผู้ช่วยปลัดกระทรวง 2

เรียน ปลัดกระทรวงแรงงาน

เลขรับ..... ๑๔๐๗
วันที่ ๒๕ พ.ย. ๒๕๕๘
๑๔-๓๑
เวลา.....

๑. เรื่องเดิม

หนังสือสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน ที่ รง ๐๒๐๙/๒๑๘๓ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ปลัดกระทรวงแรงงาน มอบหมายสำนักเศรษฐกิจการแรงงานจัดส่งผู้แทนจำนวน ๑ คน เข้าร่วมการเสวนา Morning Talk เรื่อง “อุตสาหกรรมไทยพร้อมหรือไม่ ภายใต้ AEC” ในวันพุธที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๖๐๑ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นั้น

๒. ขอรายงาน

สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน มอบหมายผู้แทน คือ นางสุจิตรา พลฤทธิ์ นักวิชาการแรงงานชำนาญการ ศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการแรงงาน เข้าร่วมงานสัมมนาฯ ตามวันเวลา และสถานที่ตามข้อ ๑ โดยมีผู้เข้าร่วมการสัมมนาทั้งจากภาครัฐ เอกชน องค์กรไม่แสวงหากำไร นักวิชาการ นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป มีรายละเอียดดังนี้

๒.๑ การประเมินความพร้อมของอุตสาหกรรมไทยกับการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) พบว่า

๒.๑.๑ สถานะความพร้อมของผู้ประกอบการไทยในปี ๒๕๕๘ ผู้ประกอบการขนาดใหญ่ ร้อยละ ๙๘.๐๖ และผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ ๙๑.๒๖ เชื่อว่าธุรกิจมีความพร้อมในการแข่งขัน ในจำนวนผู้ประกอบการที่มีความพร้อมในการแข่งขัน พบว่า ผู้ประกอบการขนาดใหญ่ร้อยละ ๖๕.๓๕ และผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ ๒๓.๙๕ มีความพร้อมมาก ผู้ประกอบการขนาดใหญ่ร้อยละ ๓๔.๖๕ และผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ ๗๖.๐๕ มีความพร้อมน้อย

๒.๑.๒ อุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนผู้ประกอบการที่มีความพร้อม จำแนกเป็น พร้อมมาก ๓ อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและถ่านหิน ตามลำดับ มีความพร้อมน้อย ๓ อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์กระดาษและสิ่งพิมพ์ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เหล็กและโลหะ ตามลำดับ และมีความไม่พร้อม ๓ อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม และอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ตามลำดับ

๒.๑.๓ สาเหตุที่ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมไทยไม่มีความพร้อมหรือมีความพร้อมน้อยในการแข่งขัน ได้แก่ ๑) ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ AEC เช่น กฎระเบียบของประเทศใน AEC การปรับตัวเข้าสู่ AEC การใช้ประโยชน์จาก AEC ร้อยละ ๕๖.๑๗ ๒) เน้นดำเนินธุรกิจในประเทศ ความรู้ด้านการตลาดและความเชี่ยวชาญด้านการค้าต่างประเทศมีน้อย ร้อยละ ๑๓.๐๗ ๓) เป็นธุรกิจขนาดเล็ก องค์กรประกอบโดยรวมของธุรกิจไม่มีความพร้อมที่จะเข้าไปทำตลาดใน AEC ร้อยละ ๑๒.๓๕ ๔) กลุ่มลูกค้าหลักไม่ได้อยู่ใน AEC จึงไม่ได้เตรียมความพร้อม ร้อยละ ๑๑.๑๑ และ ๕) ขาดเงินทุนสำหรับพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน ร้อยละ ๗.๒๐ โดยส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๕.๕๖ ต้องการระยะเวลา ๒ ปี เพื่อเตรียมความพร้อมในการแข่งขัน

๒.๑.๔ ระดับความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของภาคอุตสาหกรรมไทย จำแนกเป็น มีความพร้อมมาก ๓ อันดับแรก คือ คุณภาพสินค้าและบริการ ศักยภาพในการบริหารจัดการของธุรกิจ และศักยภาพบุคลากรปฏิบัติงาน ตามลำดับ มีความพร้อมน้อย ๓ อันดับแรก คือ การส่งเสริมของภาครัฐ ต้นทุนการผลิตต่อหน่วย และระดับเทคโนโลยีการผลิตและการบริหารจัดการ และเงินทุน ตามลำดับ มีความไม่พร้อม ๓ อันดับแรก คือ การส่งเสริมของภาครัฐ ศักยภาพบุคลากรปฏิบัติการ และเงินทุน ตามลำดับ

๒.๑.๕ ความพร้อมด้านเงินทุน อุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนผู้ประกอบการที่มีความพร้อมมาก ๓ อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมพลาสติก อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง ตามลำดับ สาเหตุที่มีความพร้อมมาก คือ มีการเตรียมความพร้อมด้านเงินทุนตลอดเวลา มีเงินทุนสำรองและเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย และเป็นธุรกิจขนาดใหญ่มีความมั่นคงทางการเงินสูง มีความพร้อมน้อย ๓ อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อะไหล่ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เหล็กและโลหะ และอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน ตามลำดับ สาเหตุที่มีความพร้อมน้อย คือ มีเงินทุนน้อยต้องหาแหล่งกู้ยืมเงินทุน เป็นธุรกิจเล็ก ๆ ยังไม่มีความพร้อมด้านเงินทุน และมีความไม่พร้อม ๓ อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมไม้ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์กระดาษและสิ่งพิมพ์ ตามลำดับ สาเหตุที่ไม่พร้อม คือ เป็นธุรกิจขนาดเล็กมีเงินทุนไม่เพียงพอ

๒.๑.๖ ความพร้อมด้านศักยภาพบุคลากรบริหาร อุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนผู้ประกอบการที่มีความพร้อมมาก ๓ อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมพลาสติก อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์กระดาษและสิ่งพิมพ์ และ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง ตามลำดับ สาเหตุที่มีความพร้อมมากเนื่องจากผู้บริหารมีประสบการณ์และความชำนาญ ในการบริหารธุรกิจ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ AEC เป็นอย่างดี และผู้บริหารมีประสบการณ์ในการทำตลาด ต่างประเทศ มีความพร้อมน้อย ๓ อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อัญมณี และเครื่องประดับ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อะไหล่ และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เหล็กและโลหะ ตามลำดับ สาเหตุที่มีความพร้อมน้อย คือ ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ AEC น้อย มีประสบการณ์ในการบริหารธุรกิจแต่ขาดความรู้ ในเรื่องตลาดใน AEC ทำตลาดเฉพาะภายในประเทศ มีความไม่พร้อม ๓ อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมไม้ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง ตามลำดับ สาเหตุที่ไม่พร้อม คือ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับ AEC ทำการค้าเพียงภายใน ประเทศเท่านั้น เป็นธุรกิจขนาดเล็ก บุคลากรบริหารมีน้อย

๒.๑.๗ ความพร้อมด้านศักยภาพบุคลากรปฏิบัติการ อุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนผู้ประกอบการที่มีความพร้อมมาก ๓ อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมปิโตรเลียมและถ่านหิน อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อัญมณีและ เครื่องประดับ และอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ตามลำดับ สาเหตุที่มีความพร้อมมาก เนื่องจากแรงงานมีความพร้อม ในการทำงาน แรงงานมีทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติงาน มีการอบรมให้ความรู้แก่พนักงานอยู่เสมอ มีความ พร้อมน้อย ๓ อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมสิ่งทอ และอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรมพลาสติก อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ตามลำดับ สาเหตุที่มีความพร้อมน้อย คือ แรงงานขาดความรู้ และทักษะบางอย่างในการทำงาน ขาดความรู้ทางด้านภาษา และแรงงานมีจำนวนมาก ทำให้ ยากต่อการสร้างการรับรู้และทำความเข้าใจ และมีความไม่พร้อม ๓ อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม และอุตสาหกรรมพลาสติก อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง ตามลำดับ สาเหตุที่ไม่พร้อม คือ แรงงานมีจำนวนน้อยและขาดทักษะในการทำงาน

๒.๑.๘ ความพร้อมด้านระดับเทคโนโลยีการผลิตและการบริหารจัดการ อุตสาหกรรมที่มี สัดส่วนผู้ประกอบการที่มีความพร้อมมาก ๓ อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง และอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและถ่านหิน ตามลำดับ สาเหตุที่มีความพร้อมมาก เนื่องจากมีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต ให้มีความพร้อม และทันสมัยอยู่เสมอ เทคโนโลยี และเครื่องจักรที่นำมาใช้ได้รับมาตรฐาน มีความพร้อมน้อย ๓ อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อัญมณีและเครื่องประดับ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อะไหล่ และอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง อุตสาหกรรมสิ่งทอ ตามลำดับ สาเหตุที่มีความพร้อมน้อย คือ เทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตยังไม่มี ความทันสมัย ไม่มีเงินทุนเพียงพอสำหรับการพัฒนาเทคโนโลยี ไม่เน้นการใช้เทคโนโลยีการผลิตใช้แรงงานฝีมือมากกว่า และมีความไม่พร้อม ๓ อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง ตามลำดับ สาเหตุที่ไม่พร้อม คือ ขาดเงินทุนในการซื้อเครื่องจักรที่ทันสมัยในการผลิต

๒.๑.๙ ความพร้อมด้านต้นทุนการผลิตและบริการต่อหน่วย อุตสาหกรรมที่มีสัดส่วน ผู้ประกอบการที่มีความพร้อมมาก ๓ อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ และอุตสาหกรรมสิ่งทอ ตามลำดับ สาเหตุที่มีความพร้อมมาก สามารถบริหารจัดการ และควบคุมต้นทุนได้ มีความพร้อมน้อย ๓ อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เหล็กและโลหะ และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง ตามลำดับ สาเหตุที่มีความพร้อมน้อย คือ ค่าจ้างแรงงานในประเทศไทยสูงทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ราคาวัตถุดิบมีความผันผวน จึงไม่สามารถ...

จึงไม่สามารถควบคุมต้นทุนในการผลิตได้ และมีความไม่พร้อม ๓ อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ อุตสาหกรรมยาง และอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องนุ่งห่ม ตามลำดับ สาเหตุที่ไม่พร้อม คือ ค่าจ้างแรงงานสูงทำให้ ต้นทุนการผลิตสูง และยังไม่สามารถบริหารจัดการต้นทุนได้

๒.๑.๑๐ ความพร้อมด้านคุณภาพสินค้าและบริการ อุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนผู้ประกอบการที่มีความพร้อมมาก ๓ อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์กระดาษและสิ่งพิมพ์ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ และอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ พลาสติก ผลิตภัณฑ์ยาง ตามลำดับ สาเหตุที่มีความพร้อมมาก เนื่องจากสินค้ามีคุณภาพ มาตรฐานเป็นที่ต้องการของตลาด สินค้ามีคุณภาพสูง ผ่านมาตรฐานรับรองการผลิต มีความพร้อมน้อย ๓ อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ เหล็กและโลหะ ตามลำดับ สาเหตุที่มีความพร้อมน้อย คือ สินค้ามีคุณภาพมาตรฐานอยู่ในระดับกลาง บางครั้งสินค้า เกิดความเสียหายระหว่างการขนส่ง และมีความไม่พร้อม ได้แก่ คือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ สาเหตุที่ไม่พร้อม คือ เป็นสินค้าที่ผลิตกันเองในครัวเรือน คุณภาพสินค้าจึงอาจไม่สามารถแข่งขันได้

๒.๑.๑๑ ความพร้อมด้านศักยภาพการบริหารจัดการธุรกิจ อุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนผู้ประกอบการที่มีความพร้อมมาก ๓ อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมพลาสติก อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์กระดาษและ สิ่งพิมพ์ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและถ่านหิน อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ตามลำดับ สาเหตุที่มีความพร้อมมาก เนื่องจากมีการศึกษาความรู้ด้าน AEC เพื่อนำมาพัฒนาธุรกิจอยู่เสมอ มีความพร้อมและมี ศักยภาพทางการบริหารจัดการธุรกิจสูง มีประสบการณ์ในการทำการค้ามานาน มีความพร้อมน้อย ๓ อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เหล็กและโลหะ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อัญมณีและ เครื่องประดับ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อะไหล่ ตามลำดับ สาเหตุที่มีความพร้อมน้อย คือ โอกาสในการเรียนรู้ และ ศึกษาหาความรู้ในการบริหารจัดการธุรกิจมีน้อย มีความสามารถในการบริหารจัดการ แต่ขาดความรู้ในเรื่องของ AEC และมีความไม่พร้อม ได้แก่ คือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ สาเหตุที่ไม่พร้อม คือ เป็นธุรกิจที่บริหารกันเอง ในครอบครัวจึงอาจไม่มีศักยภาพในการแข่งขันใน AEC รวมถึงขาดความรู้ความเข้าใจใน AEC

๒.๑.๑๒ ประเด็นที่ควรดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพื่อเสริมสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ AEC ได้แก่ ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ AEC แยกตามประเภทธุรกิจทั้งด้านการค้าและการลงทุน ร้อยละ ๕๑.๗๕ ๒) ประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์จาก AEC กฎระเบียบ มาตรการด้านการค้า กฎแหล่งกำเนิดสินค้า และสิทธิประโยชน์ ในการขยายการค้าการลงทุนใน AEC ให้มีความชัดเจนและสามารถนำไปใช้ได้ทั้งในทางปฏิบัติ ร้อยละ ๒๗.๒๗ ๓) ส่งเสริม และพัฒนาเศรษฐกิจการค้าภายในประเทศ เพื่อรองรับการแข่งขันภายใต้ AEC ร้อยละ ๕.๕๙ ๔) สนับสนุนด้านเงินทุนและการเข้าถึงเงินทุนโดยเฉพาะธุรกิจ SMEs ร้อยละ ๕.๕๙ ๕) ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ การขนส่งสินค้าระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียนให้มีความสะดวกมากขึ้น ร้อยละ ๓.๕๐ ๖) กระตุ้นให้ผู้ประกอบการหันมาให้ความสนใจและตื่นตัวในการเข้าสู่ AEC และการใช้ประโยชน์จาก AEC ร้อยละ ๓.๕๐ ๗) ปรับปรุงนโยบายการค้าการลงทุนให้สอดคล้องกับการแข่งขันใน AEC ร้อยละ ๒.๔๕ และ ๘) และรักษาระดับ ค่าจ้างแรงงานไม่ให้สูงไปกว่าปัจจุบันและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ ร้อยละ ๐.๓๕

๒.๒ ประเมินความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมไทย พบว่า

๒.๒.๑ สถานะความเข้าใจเกี่ยวกับ AEC ปี ๒๕๕๘ ผู้ประกอบการขนาดใหญ่ร้อยละ ๙๘.๐๖ และผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ ๙๓.๙๙ มีความเข้าใจเกี่ยวกับ AEC ส่วนผู้ประกอบการขนาดใหญ่ร้อยละ ๑.๙๔ และผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ ๖.๐๑ ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับ AEC ในจำนวนผู้ประกอบการที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับ AEC พบว่า ผู้ประกอบการขนาดใหญ่ร้อยละ ๑๙.๘๐ และผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ ๕.๘๑ มีความเข้าใจมากเกี่ยวกับ AEC ส่วนผู้ประกอบการขนาดใหญ่อีกร้อยละ ๘๐.๒๐ และผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ ๙๔.๑๙ มีความเข้าใจน้อย

๒.๒.๒ ความเข้าใจเกี่ยวกับ AEC ของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมของไทย จำแนกตาม อุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจน้อยเกี่ยวกับ AEC อุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนผู้ประกอบการที่มีความเข้าใจมาก ๓ อันดับแรก คือ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีและถ่านหิน ผลิตภัณฑ์ยาง และผลิตภัณฑ์ยานยนต์และชิ้นส่วน ตามลำดับ สำหรับอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนความไม่เข้าใจสูง ๒ อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมสิ่งทอ และอุตสาหกรรมอาหาร และเครื่องดื่ม ตามลำดับ

๒.๒.๓ ระดับความเข้าใจเกี่ยวกับ AEC ในประเด็นข้อมูลเกี่ยวกับ AEC ที่ผู้ประกอบการไม่เข้าใจ

(๑) ความเข้าใจเกี่ยวกับรอบความตกลง AEC ภาพรวมผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ ๖๑ และผู้ประกอบการขนาดใหญ่ร้อยละ ๔๘.๔๕ ยังไม่เข้าใจในประเด็นมาตรการที่มีใช้ภาษี พิธีการศุลกากร และการสอบอัตราภาษีศุลกากร

(๒) ความเข้าใจในการทำธุรกิจในประเทศอาเซียน ภาพรวมผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ ๕๐.๒๗ และผู้ประกอบการขนาดใหญ่ร้อยละ ๔๐.๐๔ ยังไม่เข้าใจในประเด็นกฎหมายการค้าและการลงทุน และกฎหมายอื่น ๆ ข้อมูลการขนส่ง และต้นทุนการทำธุรกิจ

๒.๒.๔ สาเหตุที่ผู้ประกอบการไม่เข้าใจ AEC มีดังนี้ ๑) ผู้ประกอบการยังไม่เข้าใจข้อมูล AEC ในรายละเอียดทั้งหมด ต้องใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม ร้อยละ ๓๕.๖๙ ๒) ช่องทางประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะกับธุรกิจ SMEs และต้องติดตามศึกษาข้อมูลเองจึงจะเข้าใจ ร้อยละ ๑๘.๘๒ ๓) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ยังไม่มีรายละเอียดเชิงลึก เช่น แนวทางการทำธุรกิจในอาเซียน กฎหมายและกฎระเบียบของแต่ละประเทศ ร้อยละ ๑๘.๐๔ ๔) ผู้ประกอบการขนาดเล็กยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูล การอบรม และการสัมมนาจากหน่วยงานราชการได้อย่างทั่วถึง ร้อยละ ๑๑.๓๗ ๕) มองว่าไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจจึงไม่ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบของอาเซียน ร้อยละ ๑๐.๕๙ ๖) ข้อมูลที่เผยแพร่เป็นภาษาวิชาการเข้าใจยาก ร้อยละ ๓.๕๓ และ ๗) ข้อมูลมีรายละเอียดมาก ยังไม่สามารถเข้าใจได้ทั้งหมด ร้อยละ ๑.๙๖

๒.๒.๕ แนวทางช่วยเหลือให้ผู้ประกอบการในธุรกิจต่าง ๆ เข้าใจ AEC ได้มากขึ้น มีดังนี้ ๑) จัดการสัมมนาหรืออบรมให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับ AEC ให้มากขึ้น โดยนำเสนอข้อมูลรายละเอียดที่ชัดเจนในธุรกิจแต่ละประเภท กฎระเบียบการค้าการลงทุนในแต่ละประเทศ รวมทั้งมีกรณีศึกษาต่าง ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ร้อยละ ๓๘.๑๑ ๒) จัดทำสื่อหรือช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ AEC ให้มากขึ้น ร้อยละ ๑๙.๒๒ ๓) เพิ่มการประชาสัมพันธ์ที่มีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้นให้สามารถเข้าถึงผู้ประกอบการโดยเฉพาะ SMEs ได้ง่ายสามารถติดตามได้ด้วยตนเอง ร้อยละ ๑๔.๙๘ ๔) จัดตั้งศูนย์กลางเพื่อให้คำปรึกษา สร้างความพร้อมแก่ผู้ประกอบการในการเข้าสู่ AEC โดยเฉพาะเป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับเรื่องอาเซียนโดยตรง เพื่อเป็นที่ปรึกษาทางธุรกิจ และการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ AEC ร้อยละ ๑๔.๖๖ และ ๕) กระตุ้นให้ผู้ประกอบการเห็นความสำคัญของการเข้าสู่ AEC มากขึ้น ร้อยละ ๑๓.๐๓

๒.๓ แนวโน้มการค้าของไทยกับอาเซียนหลังปี ๒๕๕๘ พบว่า

๒.๓.๑ ผู้ประกอบการที่มีการทำการค้าในอาเซียนอยู่แล้ว พบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ ๖๗.๕๗ มีแนวโน้มจะไปทำการค้ากับ AEC เพิ่ม และคาดว่าจะการค้าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔ แต่ผู้ประกอบการร้อยละ ๒.๗๐ คาดว่ามีแนวโน้มการค้าลดลง เนื่องจากคาดว่าสินค้าจากจีนจะเข้ามาในตลาดอาเซียนมากขึ้นทำให้ยากต่อการแข่งขัน สำหรับผู้ประกอบการขนาดใหญ่ ร้อยละ ๗๙.๑๗ คาดว่าจะมีแนวโน้มทำการค้ากับ AEC เพิ่มขึ้น และคาดว่าจะการค้าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๕ ประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ได้แก่ เวียดนามและมาเลเซีย ร้อยละ ๒๑.๔๙ เท่ากัน รองลงมาได้แก่ ลาว ร้อยละ ๑๕.๔๔ และเมียนมา ร้อยละ ๑๓.๔๒ ตามลำดับ ประเทศคู่แข่งสำคัญ ได้แก่ เวียดนาม ร้อยละ ๕๑.๔๖ รองลงมาได้แก่ สิงคโปร์ ร้อยละ ๑๗.๔๘ และอินโดนีเซีย ร้อยละ ๑๒.๖๒ ตามลำดับ

๒.๓.๒ ผู้ประกอบการที่ยังไม่ได้ทำการค้ากับอาเซียน ทั้งผู้ประกอบการ SMEs และผู้ประกอบการขนาดใหญ่ ในอนาคตคาดว่าจะยังคงไม่ทำการค้ากับอาเซียนเช่นเดิม คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๓๒ และ ๕๖.๖๗ ตามลำดับ แต่มีผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ ๓๘.๖๘ และผู้ประกอบการขนาดใหญ่ ร้อยละ ๔๓.๓๓ สนใจทำการค้ากับอาเซียน ประเทศที่ผู้ประกอบการไม่เคยทำการค้ากับอาเซียนสนใจเข้าไปทำการค้าสูงสุดได้แก่ ลาว ร้อยละ ๒๘.๘๑ รองลงมาได้แก่ เมียนมา ร้อยละ ๒๕.๔๒ และเวียดนามร้อยละ ๒๐.๓๔ สำหรับเหตุผลที่ไม่ทำการค้ากับอาเซียน คือ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจระหว่างประเทศ เป็นธุรกิจขนาดเล็กจึงเน้นการทำการค้าภายในประเทศเท่านั้น ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ AEC มากนัก กลุ่มลูกค้าหลักไม่ใช่กลุ่มประเทศอาเซียน และธุรกิจมีแรงงานไม่เพียงพอ ไม่สามารถทำการผลิตเพิ่มขึ้นเพื่อขยายตลาด

๒.๔ ผลการสำรวจความสนใจในการขยายฐานการผลิตไปประเทศในกลุ่มอาเซียน

๒.๔.๑ ผู้ประกอบการขนาดใหญ่ร้อยละ ๒๗.๑๖ และผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ ๗.๑๐ มีความสนใจขยายการผลิตไปยังกลุ่มประเทศอาเซียนเมื่อเข้าสู่ AEC ประเทศในอาเซียนที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไทยสนใจจะขยายฐานการผลิต/ลงทุนสูงสุด ได้แก่ เวียดนาม ร้อยละ ๒๘ รองลงมาได้แก่ เมียนมา ร้อยละ ๒๖ และกัมพูชา ร้อยละ ๑๔ ตามลำดับ สำหรับปีที่ผู้ประกอบการมีแผนขยายฐานการผลิต/การลงทุน ส่วนใหญ่ คือ ปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๕๒.๑๗

๒.๔.๒ สาเหตุที่ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมไม่สนใจขยายฐานการผลิตในประเทศกลุ่มอาเซียน ได้แก่ ๑) การผลิตในประเทศมีความพร้อมมากกว่า ร้อยละ ๖๒.๕๕ ๒) ขาดความพร้อมด้านเงินทุน ร้อยละ ๒๕.๙๐ ๓) ไม่เข้าใจถึงโอกาสและอุปสรรค รวมถึงกฎระเบียบ และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ในการลงทุน ร้อยละ ๕.๙๘ ๔) ขาดความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน ทั้งบุคลากร ทรัพยากร ภาษา เป็นต้น ร้อยละ ๓.๕๙ และ ๕) ธุรกิจเน้นขยายตลาดทางการค้ามากกว่าการลงทุน ร้อยละ ๑.๙๙

๓. ข้อพิจารณา

สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน ศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการแรงงาน พิจารณาแล้วเห็นควรดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ เผยแพร่ผลการเสวนาให้ผู้บริหารระดับสูงทราบ

๓.๒ แจกเวียนทุกสำนักในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน นำไปใช้ประโยชน์ในราชการผ่านทางระบบอินทราเน็ตของกระทรวงแรงงาน

๓.๓ แจกเวียนกองแผนงานและสารสนเทศของทุกกรม/สำนักงานประกันสังคม เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในภารกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมให้ตรงตามปัญหาความพร้อม และสอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมไทยในปัจจุบัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบสำนักเศรษฐกิจการแรงงานจะได้ดำเนินการต่อไป

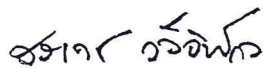

(นางศิริลักษณ์ ฉะนันท)

ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการแรงงาน

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน

เห็นชอบ-ดำเนินการ

(นายสุรเดช วลีอิทธิกุล)

รองปลัดกระทรวงแรงงาน ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงแรงงาน

๒๖ พ.ย. ๒๕๕๘

(นางเพชรรัตน์ สินอวย)

ผู้ช่วยปลัดกระทรวงแรงงาน

๒๖ พ.ย. ๒๕๕๘